Botič

Aktualizovaný popis trasy podél Botiče, stav k 7/2009 (součást aplikace Po Praze podél potoků).

TRASA ČÍSLO: 20

Základní údaje | Popis trasy | Další návaznosti | Zajímavosti | Fotogalerie

Tento popis zachycuje stav k červenci 2009.

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Pramen: Boti pramení na východ od vrchu Mandava a vzniká z nkolika pramen.
Nejvtší dva vytékají pod Kížkovým Újezdcem.
Délka toku: 34,5 km.
Velikost povodí: 134,85 km2.

Populární Boti je po Vltav asi nejznámjší pražský vodní tok. Svoji oblibu si tento potok vysloužil jednak pírodními scenériemi, kterými protéká a které spoluvytváí, ale také svérázným koloritem mstských tvrtí, které se nachází v Praze na jeho bezích. Tok Botie je dlouhý 33,5 km a plocha jeho povodí má rozlohu 134,85 km 2. Boti pramení nedaleko na jihovýchod od Prahy u obcí entice a Kížkový Újezd, protéká zámeckým parkem v Prhonicích a vtéká na území hlavního msta. Za Petrovicemi vytváí vodní nádrž Hostiva, pod kterou zaíná PP Meandry Botie. Za Zábhlicemi zaíná již ryze mstská ást toku Botie, která vede mezi Vršovicemi, Michlí a Nuslemi a koní soutokem s Vltavou pod železniním mostem na Výtoni.

Poznámka pro cyklisty:

Trasa podél Botie je jakýmsi prototypem ve využití pražských potok pro vznik cyklotras a cyklostezek. Krom terénního úseku z Prhonic do Petrovic (který lze objet po paralelních silnikách) je zbytek trasy dobe prjezdný. Podél vodní nádrže Hostiva vede cyklotrasa: A 23, s kterou se opt setkáte PP Meandry Botie. Na A 23 navazuje Greenways Boti, která koní u Hamerského rybníka. Podél ulice U Plynárny pak vede jedna z prvních cyklostezek v Praze. V úseku od kižovatky u stadionu Bohemians až ke kižovatce pod nám. bratí Synk je nov vyznaen na ulici Vršovické cyklopruh pímo v hlavním dopravním prostoru. Další cyklostezka vede podél parku Folimanka a následn po ulici Na Slupi.

POPIS TRASY

Začátek pro pší:

Nejvhodnjším zaátkem putování podél Botie jsou jist Prhonice, které samy o sob jsou velkým lákadlem pro výlet.
Do Prhonic jezdí nkolik autobusových linek od stanice metra Opatov.
Pokud byste chtli poznat Boti proti jeho proudu smrem od Prhonic, mžete sledovat ervenou turistickou znaku do Osnice, a pes Olešky a entice se piblížíte ke dvoru Ováry, kde je jeden z možných pramen a k Samkovu rybníku, kde je pramen druhý.

Začátek pro cyklisty:

Do Prhonic smuje od stanice metra Opatov pes Újezd cyklotrasa: ÚJ – BR a následn íslo z Újezdu íslo: 11, která pokrauje pes Kameni do Tábora a dále na Víde, jde o Greenways Praha – Víde.

km	MÍSTO	ZAJÍMAVOST
0	**Květnové náměstí** Střed Průhonic, zastávka autobusových linek: 324, 324, 363, 385. Z náměstí lze odbočit k zámku a parku. Trasa vede dolů z náměstí ulicí hlavní.	Průhonice, zámek, obora, park

km	MÍSTO	ZAJÍMAVOST
0,3	**Ul. U Botiče** Z ul. Hlavní se odbočuje vpravo do ul. U Botiče, zde se trasa napojuje na červenou turistickou značku.	
0,9	**Konec vilové zástavby** Trasa odbočuje vpravo od nové vilové zástavby a směřuje do lesa.	
1,3	**Dálnice** Trasa podchází pod dálničním mostem a vstupuje na území hl. města Prahy.	
1,6	**Restaurace „Česká chalupa"** Cesta prochází sportovním areálem, kolem tenisových kurtů a za restaurací odbočuje prudce vlevo na malou pěšinku kolem oplocení dendrologické zahrady. Stále se jde souběžně s červenou značkou.	Dendrologická zahrada
2,0	**Odbočka k Újezdu** Pod novými schody s odpočívadlem lze odbočit vlevo, kolem bývalého Koníčkova mlýna a dojít do m. č. Újezd.	Koníčkův mlýn
3,8	**Křeslice** Konec lesní pěšinky a začátek zástavby v Křeslicích.	
4,1	**Bus „Dolnokřeslická"** Autobusová zastávka „Dolnokřeslická" linek číslo: 111 a 232. Rozcestí zelené a červené turist. značky a NS Milíčovský les a rybníky. Trasa pokračuje společně s červenou značkou.	
4,8	**Fantův mlýn** Zleva v těchto místech zvaných Dobrá Voda do Botiče přitéká Pitkovický potok a přidává se zelená turist. značka. Trasa vede přes nový můstek společně s červenou značkou.	Fantův mlýn
5,5	**Zaniklý náhon** Přecházíte nově opravený Petrovický jez se zbytky původního mlýnského náhonu.	
6,1	**Zámek** Trasa míjí ragbyové hřiště a na pravé straně je nad cestou opuštěný zámek v Petrovicích. Těsně u cesty je bývalý mlýn.	Petrovice Petrovický zámek
6,3	**Bus „Newtonova"** Zastávka linky číslo: 154 „Newtonova", trasa odbočuje vpravo z ulice na slepou komunikaci, která pokračuje dále jako vycházková cesta kolem celé přehrady.	

km	MÍSTO	ZAJÍMAVOST
8,8	**Hráz přehrady** Hráz vodní nádrže Hostivař. Přibližně nad hrází bývalo na pravém břehu hradiště. Zde je možné odbočit vlevo ke stanici metra Háje. Trasa stále sleduje červenou značku.	Hostivařská přehrada Hradiště Hostivař
10,2	**Odbočka vlevo z ul. U břehu** V tomto místě trasa podél botiče opouští červenou značku a odbočuje vlevo no louku a sleduje vlastní potok. V těchto místech se setkáte s pásovým značením ze dvou pruhů zelené a středního pruhu bílého, jde o značení trasy Greenways Botič. Červená značka pokračuje k ulici Švehlově, kde jezdí několik tramvajových a autobusových linek.	
10,5	**Restaurace „Selský dvůr"** Po projití přes louku, přejdete přes parkoviště restaurace a kolmo přes hlavní, po pěšince na levém břehu Botiče, ta vede do staré hostivařské zástavby.	Hostivař
10,8	**Kozinovo náměstí** Pěšinka ústí na Kozinovo náměstí a trasa pokračuje stále po levém břehu Botiče po betonové pěšině. Zde lze odbočit k Toulcovu dvoru.	Toulcův dvůr
11,2	**PP Meandry Botiče** Trasa se dostává k nejhezčím partiím PP Meandry Botiče. Vlevo je oplocení areálu Toulcova dvora. Za tímto úsekem pěšinka vystoupá na otevřenou plochu, kde se napojí na nepoužívanou asfaltovou komunikaci, po ní stále rovně. Případně se můžete projít po pěšince těsně podél Botiče. Obě varianty se posléze setkají u ohrady zahradnictví.	Toulcův dvůr PP Meandry Botiče
12,1	**Plechová ohrada** Cesta se dostává k plechové ohradě kolem zahradnictví, před ohradou vpravo k Botiči. Před vjezdem do areálu přes můstek a vlevo podél potoka a na konci ulice dolů na pěšinku. Po pravé straně je nová výstavba, vlevo pak teče Botič.	
13,0	**Můstek** Pěšinka překonává malý můstek přes Botič a trasa vstupuje do zahrádkářské kolonie, kterou prochází.	
13,4	**Zámek** Po průchodu zahrádkami vpravo kolem Záběhlického zámku k ulici U záběhlického zámku, zde vlevo podél zdi zámeckého parku (jak zámek tak i zahrada jsou pro veřejnost nepřístupné).	Záběhlice Záběhlický zámek

km	MÍSTO	ZAJÍMAVOST
13,8	**Odbočka vpravo** Z ul. U záběhlického zámku se odbočuje vpravo na pěšinku vedoucí do malého hájku, kterým se prochází až k příjezdové komunikaci k rozsáhlému sportovnímu areálu TJ Tatran. Areál se musí obejít po pěšince, na konci oplocení vpravo dolů, přes Botič k Hamerskému rybníku.	
14,2	**Kostel Narození Panny Marie** Na břehu Hamerského rybníka je kostel Narození P. Marie, na protějším břehu pro prahu netypický „moravský" vinný sklípek. Trasa pokračuje po břehu rybníka a na konci vpravo mezi novými bytovými domy k ulici Záběhlické.	Kostel Narození P. Marie
15,0	**Bus „Pod vinicí"** Trasa ústí na ulici Záběhlickou, kde je zastávka autobusové linky číslo: 138 a 188 „Pod vinicí". V těchto místech končí „přírodní" část trasy podél Botiče a začíná její „městský" úsek. Trasa podél Botiče pokračuje po levém chodníku na přemostění odstavného nádraží a dále rovně k velké světelné křižovatce.	
16,3	**„Chodovská"** Velká světelná křižovatka, na protější straně je tramvajová zastávka „Chodovská" linky číslo: 11 a autobusu č.: 188. Trasa vede rovně do ulice U plynárny. Na levém chodníku začíná cyklostezka směřující do Michle.	Plynárna v Michli
17,3	**U Botiče** Z hlavní U plynárny lze odbočit do klidnější ulice U Botiče a zadem projít do ulice Michelské.	
17,7	**Michelská** U ulice Michelské (zastávka několika autobusových linek „Michelská") vlevo přes mostek a za ním ihned vpravo na levý břeh botiče a rovně do staré zástavby Michle. Vlevo před mostkem je bývalý Michelský dvůr.	Michle Michelský dvůr
18,2	**Židovský hřbitov** Trasa vede původní zástavbou staré Michle, kolem modlitebny a malého židovského hřbitova.	Židovský hřbitov
18,5	**Nuselská ul.** Botič a trasa překonávají hlavní Nuselskou ulici. Cesta pokračuje po levém břehu Botiče po širokém chodníku.	Nusle
19,2	**Železniční most** Chodník končí pod železničním mostem, trasa překonává kolmo ul. U seřadiště. Dále můžete pokračovat po obou březích Botiče, kde je malý park.	

km	MÍSTO	ZAJÍMAVOST
19,7	**Vršovická ulice** Rušná Vršovická ulice se musí přejít pomocí světelného přechodu do protější ulice Petrohradské.	
19,88	**Odbočka z Petrohradské** Před mostem přes Botič odbočuje trasa vlevo z Petrohradské ulice a vede po cyklostezce se smíšeným provozem chodců a cyklistů.	
20,2	**Začátek Gröbovky** Havlíčkovy sady nebo též Gröbovka. Celým parkem se pod obnovenou vinicí prochází až k ulici Otakarově.	Gröbovka
20,9	**Křižovatka** Otakarova ulice zde končí a trasa pokračuje rovně do ul. Křesomyslovy.	Divadlo v Nuslích
21,4	**Folimanka** Za železničním mostem lze pokračovat rovně po levém (zde vede cyklostezka) i pravém (parkem Folimanka) břehu Botiče.	
22,1	**Konec Folimanky** Trasa vede společně s cyklostezkou vpravo do ulice Na slupi. V těchto místech končí Botič svoji pozemskou pouť a je sveden do podzemí.	
22,3	**Podchod pod tratí** Z ul. Na slupi se odbočuje vlevo pod železniční trať. Na druhé straně je přechod pro chodce a ulice Neklanova. Na jejím konci je již Rašínovo nábřeží. V ul. Neklanově stojí několik kubistických domů.	Kubistické domy
23,00	**Ústí Botiče do Vltavy** Těsně pod železničním mostem ústí Botič do Vltavy. Na rohu na nábřeží stojí kubistická Kovařovicova vila.	Podskalí Železniční most Kovařovicova vila

DÁLŠÍ NÁVAZNOSTI

Pro pěší:

Trasu podél Botie lze ukonit na nkolika místech. První „přírodní“ ást lze ukonit za Hamerským rybníkem na 15. km trasy, zde je zastávka autobus „Pod vinicí“ linek .: 138 a 188.

Celá trasa pak koní na Výtoni, kde je zastávka nkolika tramvajových linek.

Pro cyklisty:

Boti cyklisty dovede na pravý beh Vltavy, kudy vede pátení cyklotrasa: A 2.

Nachází se na opané stran dálnice než jsou Prhonice a vstup do ní je stranou od vlastní trasy, je nutno jet smrem k obchodnímu centru estlice. První výsadby zaaly v letech 1931 – 53. Sbírka v souasnosti zahrnuje 300 rod devin a na 5000 druh a kultivar. Zahrada je pro veejnost pístupná a jsou pro návštvníky pipraveny dva okruhy (1500 a 3000 metr dlouhé), souástí zahrady je také prodej okrasných devin.

Dodnes stojící mlýn pod Újezdem, avšak v souasné dob již mlýn nepipomíná. Pvodní mlýn vznikl zejm v 16. století, nejstarší písemný záznam je z roku 1591.

Nejstarší zprávy o tomto mlýn jsou z 16. století, ale zejm vznikl již ve stol. 14. V roce 1960 mlýn vyhoel a v souasnosti jsou z nj jen ruiny.

První zmínka o vsi je z roku 1352. V roce 1968 pipojeno k Praze.

Stojí na míst bývalé tvrze a byl postaven majitelem panství v polovin 18. století. V souasné dob je opuštn a chátrá.

Nejvtší vodní plocha na území Prahy, rozloha 43,8 ha, maximální hloubka 12 metr, stálý objem nádrže je 2,13 milionu m 3. Sypaná hráz vysoká 16 metr a 110 metr dlouhá, délka vzdutí 2,6 km. Dílo bylo dokoneno v roce 1962.

Stávalo na pravobežním ostrohu obtékaném Botiem. Hradišt pochází z období 6, - 5, století p. n. l. Dodnes je zde patrný val.

První osídlení je archeologicky doloženo slovanským hradištm již z 8. století. První písemná zmínka je z roku 1068. Kostel Sttí sv. Jana Ktitele z 11. – 12. století, pozdji pestavován, v 18. stol. pistavna devná zvonice a v 19. stol. fara. V ul. Selské p. 44 je bývalý mlýn z 18. století. Na hbitov je pochován F. X. Šalda a Antonín Švehla.

Kubatova 1, p. 32. Je bokem od vlastní trasy, pouze se jede podél jeho pozemk hraniícími s pírodní památkou Meandry Botie. Hostivaská tvrz je doložena roku 1364 a práv z této tvrze postupn vznikl souasný Toulcv dvr, objekt tak prošel vývojem od podoby gotické, pes renesanní až po souasnou pevážn baroknís. Dvr je od roku 1964 památkov chránn a v souasnosti zde sídlí Ekologické centrum hl. m. Prahy.

Od roku 1968 chránno jako pírodní památka o rozloze 6,7 ha. Je zde chránno pirozen meandrující koryto Botie s behovými porosty s výskytem chránných a ohrožených druh ptactva a spoleenstvem vodních živoich. Je zde na úzkém pruhu zachována pirozená skladba devin a bylin, spolu s typickou pobežní zvíenou. Významná ornitologická lokalita se 47 hnízdícími druhy, nap. sýek obecný, konipas horský, stehlík obecný a další.

V dob pedhusitské zde stálo nkolik dvorc a malá osada Prále, pipomínaná poprvé roku 1352. Do souasnosti se zachoval pvodní mlýn . p. 1885, ul. Práská 12 a sýpka . p. 1887, ul. Práská 10.

Objekt plynárny byl postaven podle projektu J. Kalouse. V roce 1911 zakoupen pražskou obcí pozemek o rozloze 19 ha. Výstavba plynárny byla rozdlená do tí etap, podle pedpokládaného vzrstu spoteby plynu. Dne 11. 3. 1925 slavnostní zahájení prací na první ásti a dne 21. 12. 1926 zahájen byl zkušební provoz. Slavnostní otevení probhlo ve dnech 18. a 19. 5. roku 1926. Druhá etapa se uskutenila v období 1929 – 1930 a tetí etapa v období let 1941 – 1944. Bronzové sousoší u hlavního vchodu je od Ladislava Šalouna.

Archeologicky dokázáno osídlení již v mladší dob knovízské (10. – 7. stol p. n. l.). První zmínky o vsi jsou z poloviny 12. stol., kdy byla v majetku vyšehradské kapituly. Roku 1438 získala Michli pražská univerzita, které sloužila jako hospodáské

zázemí. Obec byla roku 1507 vypálena Jiím Kopidlanským jako pomsta Pražanm za popravu jeho bratra. Roku 1608 Michli pepadli Pasovští. Po Bílé hoe obec pipadla Jezuitm. Roku 1701 postihl Michli opt velký požár, pi kterém vyhoela takka celá obec. Od roku 1773 opt patila Michle pražské univerzit.

Michelská ul. 7, p. 1. Pvod této usedlosti spadá až do stedovku. Od 15. stol. patil dvr Karlov univerzit a od r. 1622 jezuitm. Šlo o zemdlský dvr s pivovarem. V 90. letech 20. století byl celý objekt zrekonstruovaná a nyní zde sídlí domov dchodc.

V ul. U michelského mlýna. Pvodní synagoga zejm z 1. poloviny 18. století, pozdji nkolikrát pestavována, v souasnosti je zde sbor církve sl. husitské. Zajímavostí je, že náhrobky, které jsou tsn vedle modlitebny jsou neznámého pvodu, hbitov zde nikdy nebyl.

První zmínka o Nuslích j z roku 1088, kdy Vratislav I. vnoval nuselské údolí vyšehradské kapitule. V oblasti bylo vinic a asto stídala majitele. V roce 1899 byly Nusle samostatným mstem.

Usedlost s parkem zvaným též Havlíkovy sady. Usedlost s rozsáhlou zahradou, dnes s veejn pístupným parkem. Výstavba vily probhla v letech 1871 – 88, k úprav terénu bylo využito materiálu vytženého pi ražb nedalekého vinohradského tunelu. Souástí rozsáhlé bývalého letního sídla byly terasy, vodotrysky, altán, skleník, jeskyn a vinice, která byla v roce 1993 regenerována a pi výme 1,7 ha je její roní produkce 4 000 litr. V parkové ásti je 16 druh jehlinatých a 104 druh listnatých strom. Vlastní dvoupatrová neorenesanní vila je od roku 1964 památkov chránna.

Nyní divadlo Na Fidlovace
Výstavba probhla ve velmi krátké dob od 4. 4. do 5. 11. 1921. První budova divadla byla tvoena devnou stavbou na zdné podezdívce. V roce 1930 bylo devo nahrazeno zdivem a stavba byla omítnuta. V roce 1976 bylo divadlo uzaveno a chátralo.

Práv na úrovni divadla bylo upraveno koryto Botye. Byly vytvoeny zákruty a vysázena vegetace. Potok tak získal více pírodní ráz

V ulici Neklanov a jejím okolí je nkolik dom ze zaátku 20. století, vybudovaných v kubistickém slohu.

Roh Rašínova náb. a Vnislavovy ul., p. 49. Píklad kubistické vily se zahradou, celek byl vybudován v letech 1912 – 13.

Podskalská celnice na Výtoni. Pvodn se zde vybíralo clo za díví plavené po ece do Prahy. Pozdn gotická stavba z doby kolem r. 1500, pozdji pestavná. Bývalá celnice je jedinou stavbou, která zstala po bývalém Podskalí. Tato osada existovala dávno ped vznikem Nového Msta.

Vznikl v letech 1900 – 01, ale ped ním zde již stál most z roku 1871. Souasný most je dvojkolejný o tech polích, píhradové, parabolické konstrukce. Rozptí 69,9 metr a šíe 8,1 metr.

Co řekli autoři…

Boti i v souasné podob pedstavuje významnou pírodní tepnu jak pro chodce tak pro cyklisty. Jak již bylo naznaeno, celou trasu lze rozdlit na dv zcela odlišné ásti, piemž horní „pírodní“ je významným rekreaním zázemím pro Pražany.

Na celé trase íhají na cyklisty pouze ti nepíjemné kižovatky a minimum úsek soubhu s automobilovou dopravou. Trasa podél Botie je prbžn zlepšována, buduje se postupn cyklostezka a lze oekávat její zprjezdnní pro kola po celé trase.